

THINK TANK

Kultura politiko berriaren inguruko deliberazio prozesua: 11. lan dokumentua

ADMINISTRAZIO PUBLIKOAREN ERALDAKETA – AURRERABIDE PROGRAMAN EGINIKO IKASKETAK

(2021eko apirilaren 14a)

Sarrera

2021eko otsailaren 17an, lan metodologia eztabaidatu ondoren, maiatzera bitartean hausnarketa taldekideek ekarritako edukien gainean egitea adostu zen. Saio horietako bigarrena apirilaren 14an egin zen eta Aurrerabide programaren baitan administrazio publikoaren eraldaketari buruz ikasten ari diren taldekideek erraztu zuten saioa.

Abiapuntu moduan taldekideen esperientzia hartu ondoren, konplexutasunaren inguruko hausnarketa bat partekatu zuten, berau ondorengo taulan laburtzen zelarik:

Egoera	Deskripzioa	Konponbidea
Sinplea	A eta B herriren artean ibai bat dago.	Denentzat ebidentea da. “Ordeno y mando”
Konplikatua	- Ibaia zabala da - Emari oso aldakorra du - Lurra ez da egonkorra.	- Ez da ebidentea, hainbat erantzun posible leudeke. - Jakintza egokia izanik erantzuna eman daiteke. Adituen jakintza
Konplexua	- Zubia plazatik gertu vs. Gune industrialaren ondoan - Aldundiko finantziatorik ez - A herriak zubiaren % 30a soilik finantzatzeko prest dago. - WWFk eta Greenpeacek biosfera babesteko komite bat sortu dute proiektua ikuskatzeko.	- Ez dago konponbide razional edo egoki bat. - Adituen jakintza ez da arazoa konpontzeko nahikoa. Soluzioa dialogoan negoziatu eta eraikitzen da.

Taularen aurkezpenean oinarrituta, taldearen lan hipotesi nagusia aurkeztu zen: arazo konplexuen kudeaketak fasilitazioa eskatzen du, eta, kultura politikoaren eraldaketa arazo konplexua denez, fasilitadoreak behar dira horretarako.

Oinarri kontzeptual horiekin Aurrerabiden fasilitadoreak bilatu, prestatu eta horiek lanean hasteko egitasmoa aurkeztu zen. Prozesu hau izan da, hain zuzen, fasilitazioari buruz ikasteko gunea.

Euren esperientzia partekatu ondoren, deliberazio taldeari ondorengo inguruko hausnarketa egiteko gonbidapena luzatu zitzaion (lan hipotesia eztabaidatzeko asmoz):

- Zein motatako arazoa da kultura politiko berriaren eraikuntza (sinplea, konplikatua, konplexua)?
- Zein motatako konponbideak definitu behar ditugu (“ordeno y mando”, adituen jakintzan oinarrituak, fasilitazioan oinarrituak)?

Galdera horien inguruan deliberazio taldeko kideek esandakoak jasotzen dira ondoren.

Kultura politiko berriaren eraikuntza arazo/erronka konplexua da

Kultura politiko berriaren eraikuntza konplexua da. Egia da sarri administrazioek, enpresek eta gizarte zibilak uste dutela adituen esku-hartzea nahikoa izango dela konponbide bat emateko, baina sarri erantzun hori ez dago inon emana, eraiki egin behar da eta ondorioz kolaborazioa ahalbidetzen duen esperimentazio esparru batean garatu behar da konponbidea.

Hala ere, konplexutasun horren baitan, egoera konplikatuak eta sinpleak ere badaude. Konponbideak, beraz, elementu desberdinen arteko interakzioa eskatzen du: “orden y mando”, adituen rola eta kolaborazioan oinarritutako esparruak behar dira. Ondorioz, talde eta eragile anitzek parte hartzen dute kultura politiko berriaren konfigurazioan eta horien artean harreman mota desberdinak garatu daitezke konpondu nahi den arazo konketuaren izaeraren arabera. Dena den, kontuan hartu behar da:

- a) Errotua dagoen kultura politikoak (hierarkikoa, botere zentralizatua, etab.) talka egiten duela bultzatzen nahi den kultura politiko berriarekin
- b) Egungo baldintza eta testuinguruak kultura politiko berrirako trantsizioa derrigorrezkoa egiten duela
- c) Kultura politiko berriak eraldaketa estrukturala modu eraginkorrean gauzatzeko gai izan behar duela

Kultura politiko berriaren eraikuntzan sortzen diren arazo konplexuei nola erantzun?

Bigarren galderari erantzuteko orduan azaleratu diren zenbait elementu ondorengoak dira:

BOTEREA, LEGITIMITATEA ETA IKUSPEGI ARTEKO TALKAK

- “Ordeno y mando” esaten denean esan nahi da norbaitek boterea eduki behar duela. Boterea izateko norbaitek legitimitatea eduki behar du
- Nola sortzen diren deliberazio guneak da erronkarik garrantzitsuenak. Nahiz eta askotan eman “orden y mando” edo asanblearismoaren artean erabaki behar dela, gehienetan erantzuna tarteko (grisa) zerbait da
- Legitimitate demokratikoa gutxienez mantendu edo handitu behar da, arriskua baitago kultura politiko berria eraikitzerakoan berria izatea, baina ez demokratikoa
- Arazoa da ea nork duen kriterioa arazoa konplexua denean. Adituen papera ez da nahikoa. Batzuetan nahiz eta kriterio teknikoak badagoen, soluzio hori gizartera zabaltzean talka bat gertatzen da. Adibidez, trantsizio ekologikoarekin hori gertatzen da.

DELIBERAZIOA ETA EKINTZA

- Soluziorik berritzaileena deliberazioa da. Konplexutasunaren aurrean, antolakuntza ez da gehienetan automatikoki edo berez ematen. Hori dela eta, norbaitek ekimena bideratu behar du. Norbaitek deliberazioa piztu, konbergentzia sortu eta emaitzetara bideratu behar du prozesua.
- Egoera konketuetan garatuko da erantzuna, eta ez eredu abstraktuetan. Batzuetan deliberazioarekin nahiko izango da eta momentu puntualetan adituen jakintza beharko da.

Beste egoera batzuetan norbaitek erabakia hartu beharko du. Erabaki hori ardura politikoa dutenek hartu beharko dute.

AHALDUNTZEA

- Kultura Politiko Berriaren sorrera prozesu berria izanik, erronka berriak ekarriko ditu. Parte hartu behar dutenek ahaldunduta sentitu behar dute haien burua eta hori prozesuetan lortu behar da. Kultura Politiko Berriak desatxikimenduaren aurka, iritzia emateko aukera eman behar du ahalduntzen duen bitartean.

Hausnarketa horiek berriro Aurrerabide programaren baitan txertatuko dira, ikasketa prozesuarekin jarraituz.